

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2016. III. szám

Youth in Design!

Köszöntjük az Olvasót! Híradásunkban az elmúlt hónapok eseményeiről és legfrissebb híreinkről adunk tudósítást.

Gratulálunk

Dr. Bendzsel Miklós kapta idén a dr. Orbán István-díjat

A Magyarországi Gyógyszergyártók Országos Szövetsége a hazai gyógyszeripar fejlődése érdekében végzett kimagasló tevékenységek elismerésére 2009-ben emlékérmeket alapított. Az emlékérem dr. Orbán István, a MAGYOSZ alapító elnökének nevét viseli.

Az érem odaítélésénél olyan tudományos, gazdasági vagy társadalmi, illetve közszolgálati tevékenység, munkásság, életmű vehető figyelembe, amely – közvetett vagy közvetlen módon – jelentős mértékben hozzájárult, hozzájárul a magyar gyógyszeripar mind hazai, mind nemzetközi elismertségéhez, jó hírnevének fenntartásához, megerősítéséhez. A kitüntetés odaítélésére a szövetség valamennyi tagvállalata javaslatot tehet, a díjazottról az elnökség dönt.

A MAGYOSZ idei éves rendes közgyűlésén az emlékérmeket Bogsch Erik elnöktől dr. Bendzsel Miklós vehette át.

Fotó: MAGYOSZ

Szellemi Tulajdon Világnapja – 2016

Az ENSZ genfi székhelyű Szellemi Tulajdon Világszervezete 2000. évi közgyűlésén döntött arról, hogy április 26-át a világ társadalmi fejlődéséhez és haladásához meghatározó módon hozzájáruló műszaki alkotók és művészek munkásságának és eredményei védelmének szentelt, az emberi tudás és képzelőerő, a kreativitás előtt tisztelgő világnappá nyilvánítja.

Azóta a világ iparjogvédelmi és szerzői jogi intézményei változatos programokkal, rendezvényekkel, akciókkal és kezdeményezésekkel valószínűsítették meg a közösen vállalt célkitűzést: az alkotóerő reflektorfénybe állítását, a szellemi tulajdon oltalma népszerűsítését és fáradságos művelésének társadalmi figyelemmel való elismerését – csakúgy, mint a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala, amely Millenniumi Díjával az ars és a techné összekapcsolásában a magyar művészeti és technológiai kultúra örökségének ápolásában, közvetítésében és védelmében jeleskedő intézmények előtti tiszteleg.

Az emberi alkotó tevékenység a haladás hajtóereje a tudományban, az üzleti életben, a technológiában és a művészetekben – azaz az ember minden emberi törekvésében. E korlátlan erőforrás felismerése, fejlesztése és gazdasági tőkeként való hasznosítása kulcsfontosságú korunk világában ahhoz, hogy az emberi élet minőségén javíthassunk. A világnap budapesti ünnepségén, április 26-án került sor a 2016. évi Millenniumi Díjak átadására a Magyar Nemzeti Múzeum dísztermében.

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2016. III. szám

A díjat a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala, akkori nevén a Magyar Szabadalmi Hivatal elnöke alapította a szellemi tulajdon védelmében fontos szerepet játszó intézmények elismerésére 2000-ben, az államalapítás ezeréves évfordulóján. A világnap alkalmából köszöntőt mondott Bendzsel Miklós, a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalának elnöke, E. Csorba Csilla, a Petőfi Irodalmi Múzeum főigazgatója és Török Ferenc, a Magyar Szabadalmi Ügyvivői Kamara elnöke.

A Millenniumi Díj kitüntetettjei 2016-ban

- a magyar kortárs építészet, urbanisztika és tudatos civil társadalom ügyének meghatározó képviselője, a Kortárs Építészeti Központ;
- a fotóművészeti örökségünk feltárásában, gondozásában csakúgy, mint a kortárs alkotók bemutatásában, a művészeti ág népszerűsítésében kiemelkedő szerepet játszó Magyar Fotográfusok Háza – Mai Manó Ház;
- a kiemelkedő innovatív tevékenységét példaadóan körültekintő szellemi tulajdon-védelmi tudatossággal gondozó Norma Instruments Zrt.;
- a közös jogkezelő szervezetek által képviselt jogosultak érdekeinek védelmében példaadó hatékonysággal tevékenykedő ProArt – Szövetség a Szerzői Jogokért;
- a szellemi tulajdon-védelem, az innováció, a tudomány és a technika törekvéseinek és vívmányainak televíziós népszerűsítésében több évtizedet átfogóan eredményes SolartFilm.

Fotók: Mohai Balázs

Gratulálunk az elismerésekhez !

Testületi munka – tanácsülés

A Magyar Formatervezési Tanács 2016. június 13-án 10 órától tartotta második ülését, az Iparművészeti Múzeum dísztermében.

Fotók: Perness Norbert

A testület egyebek mellett részletesen megvitatta, majd elfogadta az éves munkatervet, ami igazságügy miniszternek jóváhagyásra előterjesztésre került.

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2016. III. szám

Design Hét Budapest

Megjelent a *Budapest Design Map 2016* – A budapesti design szcéna informatív térképe.

A Design Világnapja alkalmából megjelent a *Budapest Design Map* negyedik, frissített kiadása, így a Budapestre látogatók kisméretű nyomtatott térkép és ingyenesen letölthető mobilalkalmazás segítségével első kézből értesülhetnek a főváros legfontosabb design tematikájú helyszíneiről,

intézményeiről.

A *Budapest Design Map* több mint száz budapesti helyszínnel – designboltokkal, bemutatótermekkel, műhelyekkel és szakmai intézményekkel – a városi designélet legátfogóbb turistakalauza. A kiadvány ideit különlegessége, hogy a nyomtatott térkép fotói ún. kiterjesztett valóságot is rejtenek, mely a Layer alkalmazás használatával fedhető fel. A *Budapest Design Map* ingyenesen letölthető és offline módban is minden funkciójában működő mobilalkalmazása név, alkotóterület és lokáció alapján kereshető struktúrában mutatja be Budapest meghatározó designpontjait, online módban használva pedig a praktikus útvonaltervező funkció garantálja a tájékozódást az egyes célpontok között.

A *Budapest Design Map* nyomtatott változata elérhető a város turistainformációs irodáiban, designüzleteiben és egyes belvárosi szórakozóhelyeken, a mobilalkalmazás letölthető az [AppStore-ból](#) és a [Google Play webáruházból](#).

Az áttekinthető alkalmazást Tábori-Simon José grafikus tervezte, a fejlesztést a [codebureau.hu](#)

végezte, a kiterjesztett valóság tartalmi elemeit a [smartest.hu](#) programozta.

A szeptember 23. és október 3. között sorra kerülő Design Hét Budapest 2016-ban az ember és a design közötti kapcsolatrendszer sokrétűségét állítja középpontba. A fesztivál a Design Anatomy szlogen mentén arra vállalkozik, hogy az ember és épített környezete közötti kapcsolat sokféleségét bemutassa.

További információ: [designhet.hu](#), http://designhet.hu/files/DHB_felhivas_2016_HUN.pdf; facebook.com/budapestdesignweek

Porcelántervezők figyelem!

A Herendi Porcelánmanufaktúra Zrt. Herend Ösztöndíj pályázatot írt ki, "Porcelántárgyak különleges alkalmakra" témakörben. A feladat a lakókörnyezetbe illő egyedi lakberendezési dísz tárgyak tervezése, melyek – a hagyományos herendi jegyeket magukon hordozva – megjelenésükben megfelelnek a mai kor elvárásainak, ízlésvilágának.

A pályázat időtartama 6 hónap, összege bruttó 150eFt/hó. Beadási határidő: 2016. aug. 15.

További információ: Wolffné Eckert Gyöngyi termékfejlesztési osztályvezető
Telefonszám: +36 20/243 5686
e-mail cím: gyongyi.wolff@herend.com

Magyar Formatervezési Díj 2016

A Magyar Formatervezési Díjat 2016-ben 37. alkalommal hirdettük meg. A pályázati aktivitás idén rekordközeli volt, majdnem 300 pályázatot regisztráltunk. A legtöbb pályamunka a diák kategóriában érkezett, ezt a termék, majd a terv és a vizuális kommunikáció kategória követi. Figyelemre méltó, hogy diák kategóriában szinte valamennyi jelentős hazai tervezőképző intézmény hallgatói képviseltetik magukat.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma Kultúráért Felelős Államtitkársága megemelt összegű, bruttó 500 eFt-os, az EMMI Oktatásért Felelős

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2016. III. szám

Államtitkársága bruttó 400 eFt-os különdíjat ajánlott fel. A HIPAviron Kft. szellemi vagyon audit szolgáltatásra tett felajánlást, míg az MFT két különdíja szintén megemelt, bruttó 400 eFt értékű kommunikációs csomag formájában nyerhető el.

A díjpályázat értékelésének mindkét fordulója lezajlott, a bírálóbizottság Koós Pál elnökletével 12 alkotást díjazásra (6 Magyar Formatervezési Díj és 6 különdíj – egy díjat megosztva ítélte meg a bírálóbizottság), további 39 pályamunkát kiállításra javasolt.

Fotók: Perness Norbert

Kövesse Ön is a Magyar Formatervezési Díj oldalát, és értesüljön közvetlenül a legfrissebb információkról:

[facebook.com/magyarformatervezesidij](https://www.facebook.com/magyarformatervezesidij)

Design Management Díj 2016

Az MFT által alapított Design Management Díj felhívásunkra 76 szervezetre összesen 83 érvényes jelölés érkezett. Jellemzően magánszemélyek éltek a jelölés lehetőségével, de növekedést mutat a cégek aktivitása is. A jelölt szervezetek közül 28 küldött vissza pályázati dokumentációt, a bizottság csak ezeket bírálta el. Az értékelés július 6-án rendszerben megtörtént.

Fotók: Perness Norbert

A bizottság a díjazott szervezet mellett a HIPAviron Kft. szellemi vagyon audit szolgáltatásra vonatkozó felajánlásának köszönhetően első ízben különdíjat is megítélhetett, illetve kiállításra méltó, kiváló példaként elismerő oklevéllel díjazta további hét szervezet tevékenységét, így az ipari szegmens mellett a civil szféra szerepének növekvő jelentőségét is hangsúlyozta.

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2016. III. szám

A Design Management Díj eredményhirdetésére a Magyar Formatervezési Díj átadásával egyidejűleg, a Budapest Design Hét kiemelt rendezvényeként kora ősszel kerül sor.

Moholy-Nagy László Formatervezési Ösztöndíj

A 2016. évi ösztöndíjprogram szakmai konzultációi lefolytak, az ösztöndíjasok dolgoznak szakmai programjuk megvalósításán, mind az egyéni, mind a céges együttműködésben vállalt projektek jó készültségi állapotot mutatnak.

Fotók: szombathelyi Réka

Hírek a szellemi tulajdonvédelem világából

A Visegrádi Szabadalmi Intézet ünnepélyes megnyitása

2016. július 1-jén a Visegrádi Szabadalmi Intézet (VSZI) – mint nemzetközi kutatási és elővizsgálati szerv – megkezdte működését.

A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalában rendezett megnyitó alkalmából köszöntőt mondott Roman Kowalski, a visegrádi négyek soros elnökségét betöltő Lengyelország nagykövete.

Megnyitó beszédében kiemelte: az intézet létrehozása egyértelmű bizonyítéka annak, hogy a visegrádi országok – Lengyelország, Magyarország, Szlovákia és Csehország – valóban képesek a sikeres együttműködésre. Az ünnepélyes megnyitón elhangzott a VSZI igazgatótanácsa soros elnöke, Josef Kratochvíl, a Cseh Köztársaság Iparjogvédelmi Hivatala elnökének köszöntője is. Bendzsel Miklós, az Európai Szabadalmi Szervezet igazgatótanácsának alelnöke, az SZTNH korábbi elnöke rámutatott, hogy az új intézet létrehozása mérföldkő a szabadalmi oltalom történetében.

A VSZI az eddigieknél előnyösebb feltételeket teremt a régió feltalálói és vállalkozásai számára a világ 148 országára kiterjedő szabadalmi együttműködési megállapodás rendszerének igénybevételére. Gárdonyi Márk, a VSZI öt évre kinevezett igazgatója elmondta, hogy az intézet a közép-európai régió feltalálói számára költséghatékony lehetőséget nyújt az oltalmi rendszer eléréséhez, a kutatási és elővizsgálati eredmények gyors kihasználásához.

Az ENSZ Szellemi Tulajdon Világszervezetében és az Európai Szabadalmi Szervezetben lefolytatott eljárásokat és nemzeti törvényhozási aktusokat követően a tényleges működését ezen a napon megkezdő virtuális intézet a négy visegrádi ország szabadalmi hatóságainak meglévő kapacitásaira épít. Az új szervezet az eddigieknél előnyösebb feltételeket teremt a régió feltalálói és vállalkozásai számára, lehetőséget biztosítva arra is, hogy a részt vevő országok szabadalmi bejelentői (nemkülönben a külhoni magyarság feltalálói) anyanyelvükön indíthassák meg a nemzetközi szabadalmi bejelentést, illetve az eljárás során felvetődő kérdésekre is anyanyelvükön kaphassanak választ. Az oltalomképességre vonatkozó „visegrádi” kutatási és vizsgálati jelentések – az igénybe vehető díjkedvezmények révén – költséghatékonyabbak lesznek a nemzetközi jogszerzés területén.

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2016. III. szám

Fotó: Fabricius Anna

A munkáját most megkezdő intézet tagja lesz annak a jelenleg 19 szabadalmi szervezet részvételével megvalósult világszintű együttműködésnek is, amely lehetővé teszi, hogy a közép-európai régió feltalálói globális keretek között, gyorsan és hatékonyan szerezhessenek szabadalmi oltalmat megoldásaikra az együttműködő országokban.

Mindez jól kiegészíti azt a bevezetni tervezett egységes hatályú európai szabadalmi rendszert, amely az egész világ, így a hazai vállalkozások számára is segítséget nyújt az európai oltalom egyszerűbb és olcsóbb megszerzéséhez az Európai Unió belső piacán.

Az intézet igazgatótanácsának elnöki tisztét az együttműködés szabadalmi hatóságainak vezetői rotációs rendszerben töltik be, így 2017-ben Lubos Knoth Szlovákia, 2018-ban Alicja Adamczak Lengyelország képviselőjében, akik köszöntőjükben szintén az intézet létrejöttének jelentőségét méltatták.

Európai KKV-k és a szellemi tulajdon-védelem

Az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala (EUIPO) 2016. június 14-én hozta nyilvánosságra legújabb elemzését *Intellectual Property (IP) SME Scoreboard 2016* címmel.

Az európai kis- és középvállalkozások szellemi tulajdon-védelmi tudatosságát és szokásait felmérő riport kilencezer regionális kkv megkérdezésével készült. A szellemi tulajdon-védelmi eszközzel bíró cégek 60%-a értékelte

pozitívan, hogy oltalomban részesítették valamely szellemi terméküket. Ez a lépés hozzájárult hírnevük javításához, bevételeik növeléséhez, a nagyobb piaci bizalom kiépítéséhez és a hosszú távú üzleti kilátások javulásához.

A gazdasági szereplők lajstromozást igénylő és azt nélkülöző eszközöket is alkalmazhatnak szellemi termékeik védelmére. A megkérdezettek körében a doménnevek regisztrációja és az üzleti titkok bizonyultak a legnépszerűbb ilyen eszközöknek, megelőzve a védjegyet. A riport szerint számos európai kkv-nál hiányzik a kellő ismeret ahhoz, hogy hatékonyan dönthessen a megfelelő szellemi tulajdon-védelmi portfólió kialakításáról.

A válaszadók elsősorban a másolás elleni védelem miatt oltalmazzák szellemi tulajdonukat. Ez azért is fontos motiváció a kisebb cégek számára, mert a kkv-k harmada korábban már tapasztalt szellemi termékével való visszaélést. Ez a jelenség ugyan minden cégméretet érint, ám a megkérdezett középvállalkozások számára ez jelenti a legnagyobb problémát.

A jogorvoslati eljárást tekintve a kkv-k előnyben részesítik a peren kívüli megegyezéseket, mert a bírósági procedúrát túlságosan időigényesnek és költségesnek ítélik. Talán ez az oka, hogy az elmúlt években a cégek 12%-a semmilyen úton nem lépett fel az őket ért jogbitorlással szemben. A szellemi tulajdon-védelmi eszközöket nem alkalmazó európai kkv-k 35%-a szerint nem származik előnyük az oltalomból. Ezen felül ezeket a cégeket más okok is negatívan befolyásolják: az oltalmazási eljárás ismeretének hiánya, az oltalmazás bonyolultsága és jelentős költsége, illetve az esetleges pereskedés való félelem. A megkérdezett 208 magyarországi innovatív kkv az egyes védelmi formák közül a védjegyet tartja a legfontosabbnak (38%), amit a formatervezési-minta-oltalom (19%) és a szabadalom (10%) követ. Az alternatív eszközöket tekintve a doménnevek (38%) és a titoktartás (33%) a legjelentősebbek. Hazánkban is igaz, hogy az oltalmazó cégek több szellemi tulajdon-védelmi ismerettel rendelkeznek, mint nem regisztráló

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2016. III. szám

társaik: az előzőek 27%-a, míg az utóbbiak 12%-a bír magas szintű tudással ezen a téren. A védelmi formák fontossága nem minden esetben áll arányban az alkalmazási mutatókkal: a magyar kkv-k 53%-a alternatív megoldásokat részesít előnyben, 49%-a nemzeti védjeggyel, 37%-a szabadalommal, 35%-a pedig európai uniós védjeggyel rendelkezik. A magyar cégek 75%-a a másolás megelőzése, 57%-a a cég vagy termék értékének vagy hírnevének növelése, 42%-a pedig a nagyobb jogi biztonság végett oltalmaztat. Az ügyfelek a legtöbb releváns információt külső tanácsadóktól (49%), az internetről (44%), illetve a nemzeti hivataltól (20%) szerzik be. Az oltalomszerzési eljárás kellemetlenségeit firtató kérdésre a magyar megkérdezettek 45%-a válaszolta, hogy nem volt nehézsége a folyamat során, 28%-uk az időigényességet, 22%-uk pedig a költségességet kifogásolta. A magyar kkv-k az oltalmaztatásról elsősorban az alábbiak miatt mondanak le: a kérdőívben meg nem nevezett egyéb okok (40%), az oltalomból nem származik előny (23%), a szellemi termék nem elég innovatív ahhoz, hogy oltalomban részesülhessen (13%). A hazai gazdasági szereplők 24%-a tapasztalt jogbitorlást, 48%-a ellen nem követte el ilyen visszaélést, 28%-a pedig nem tudja, hogy érintett volt-e ilyen ügyben.

A teljes riport angol nyelven letölthető az EUIPO honlapjáról: https://euipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/observatory/documents/sme_scoreboard_study_2016/sme_scoreboard_study_2016_en.pdf.

A BJIPO főigazgatójának látogatása a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalában

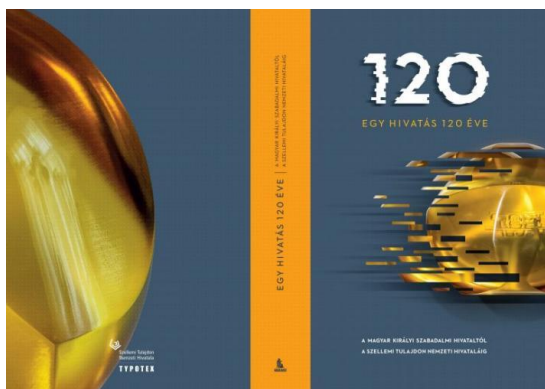
2016. április 22-én az SZTNH-ba látogatott a Pekingi Szellemi Tulajdoni Hivatal (Beijing Intellectual Property Office, BJIPO) főigazgatója, Wang Hong úr és delegációja. A találkozón a kínai fél a szellemitulajdon-védelmi ismeretek magyarországi népszerűsítését, oktatását, illetve az innováció támogatásának tapasztalatait kívánta megismerni.

Emellett az SZTNH munkatársai bepillantást kaphattak a BJIPO működésébe.

Fotó: SZTNH

Megjelent a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala fennállásának 120 évéről készült kötet

A Szellemi Tulajdon Világnapjának 2016. április 26-i ünnepségére meghívott vendégeknek mutatta be Bendzsel Miklós, az SZTNH elnöke a hivatal eddigi történetét feldolgozó kötetet. A könyv hat fejezete Magyarország polgárosodását, a hivatal jogi státusának kialakulását és fejlődését, az elmúlt évtizedek legfontosabb történéseit, az iparjogvédelem számokban tükröződő eredményeit, a szellemitulajdon-védelmi tevékenységet segítő testületeket, valamint a 120 év alatt az intézmény élén munkálkodó elnökök rövid pályarajzát mutatja be.

Egy hivatás 120 éve: a Magyar Királyi Szabadalmi Hivataltól a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivataláig
Szerkesztette: Tószegi Zsuzsanna.
Budapest: Typotex Kiadó, 2016. 276 o.

Hírlevél

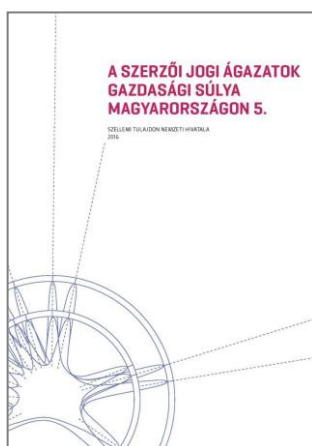
A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2016. III. szám

Megjelent *A szerzői jogi ágazatok gazdasági súlya Magyarországon 5.*

Az SZTNH – 2005, 2010, 2012 és 2014 után – ötödik alkalommal végezte el a magyarországi szerzői jogi ágazatok súlyának felmérését. Az ENSZ Szellemi Tulajdon Világszervezete (World Intellectual Property Office, WIPO) által kialakított egységes módszertan alapján készült elemzés lehetővé teszi az összehasonlítást mind a korábbi hazai, mind a nemzetközi eredményekkel.

Mely tevékenységek tartoznak a szerzői jogi ágazatok csoportjába? Hogyan mérhető ezek gazdasági teljesítménye? Mekkora súlyt képviselnek a magyarországi GDP-ben és foglalkoztatásban? Teljesítményükkel hogyan szerepelnek más hazai nemzetgazdasági ágakkal összehasonlítva, valamint nemzetközi összevetésben? Képesek voltak-e sikeresen kiheverni a gazdasági válság kedvezőtlen hatásait ezek a szektorok? Melyek a magyar kreatív tevékenységek fejlődési irányai?

Többek között ezekre a kérdésekre is megadja a választ a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalának június közepén, *A szerzői jogi ágazatok gazdasági súlya Magyarországon 5.* címmel megjelent kiadványa.

Jelen tanulmányban a 2013. évi eredményeket a 2011. évi adatokkal

összehasonlító elemzés elsősorban arra a kérdésre keresi a választ, hogy a 2008-ban kirobbant válság kreatív tevékenységekre gyakorolt negatív hatásai átmenetiek voltak-e, azaz a vizsgált időszakban visszatért-e a válság előtti növekvő tendencia, vagy tartós következményként folytatódott a legutóbbi kutatás során tapasztalt visszaesés.

A könyv megvásárolható az SZTNH Ügyfélszolgálatán (1054 Budapest, Akadémiai u. 21.) vagy megrendelhető:

http://www.sztnh.gov.hu/sites/default/files/szerzoi_jogi_alapu_gazdasag_5_megrendelo_sztnh_hipavilon.pdf.

Megjelent az *Iparjogvédelem-intenzív szakágazatok Magyarországon*

Az SZTNH első alkalommal végezte el az iparjogvédelem-intenzív szakágazatok gazdasági súlyának magyarországi felmérését.

A szellemi tulajdon védelmének alapvető célja az emberi kreativitás ösztönzése az alkotó tevékenység erkölcsi és anyagi elismerésével. Két fő területe az iparjogvédelem és a szerzői jog.

A szellemi tulajdon-védelmi eszközöket aktívan alkalmazó vállalkozások és

tevékenységek feltérképezése és gazdasági teljesítményeik számszerűsítése értékes információkkal szolgálhat a gazdasági szereplőknek és a politikai döntéshozóknak egyaránt.

A szerzői jogi ágazatok gazdasági súlyának nemzetközi módszertant alapul vevő összesítése Magyarországon már több mint egy évtizedes hagyománnyal rendelkezik (*A szerzői jogi ágazatok gazdasági súlya Magyarországon 1–5.*), az iparjogvédelem-intenzív ágazatok hasonló vizsgálatára azonban eddig még nem került sor. A *Szellemi tulajdon-védelem számokban* című sorozat indító köteteként most megjelent tanulmány célja ennek a hiányosságnak a pótlása. A hazai iparjogvédelem-intenzív szakágazatok azonosításához és gazdasági súlyának megállapításához két nemzetközi (egy amerikai és

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2016. III. szám

egy európai uniós) felmérés szolgáltatott módszertani alapot. Az egységes alapelvek meghatározott szellemi tulajdon-védelem – és azon belül az iparjogvédelem-intenzív tevékenységek – az eredmények szerint jelentős súlyú mind a GDP-ben, mind a foglalkoztatásban. A magyarországi elemzés az SZTNH 2013. év végi adatai alapján határozta meg a hatályos oltalommal rendelkező magyar vállalkozások jellemzőit; a szabadalom-, a védjegy-, a használatiminta- és a formatervezésiminta-oltalom-intenzív szakágazatokat és ezek gazdasági súlyát. Az eredmények alapján a nemzetközi felmérések során tapasztaltakkal összhangban a hazai iparjogvédelem-intenzív tevékenységek is jelentős súllyal járulnak hozzá a gazdasági teljesítményhez. Az érintett magyarországi ágazatok szakterületi koncentrációja felülmúlja az Amerikai Egyesült Államokét és az Európai Unióét, azaz kevesebb szakágazat nagyobb iparjogvédelmi aktivitással van jelen a magyar gazdaságban.

338 milliárd euró értékű hamisított áru cserélte gazdát világszerte

Az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala (EUIPO) és a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) 2016. április 18-án publikálta közös kiadványát *Trade in Counterfeit and Pirated Goods: Mapping the Economic Impact* címmel. Az elemzés a hamisított és kalózkialadásban megjelent áruk kereskedelmének gazdasági hatásait számszerűsíti közel félmillió áru-lefoglalási akció adatai alapján. A kutatás 18 hónapig tartott; a jelentésben elemzett adatokat a Nemzetközi Vámszervezet, az Európai Bizottság Adó- és Vámuniós Főigazgatósága és az Egyesült Államok Vámügyi és Határvédelmi Hivatala szolgáltatta. A legfrissebb, 2013. évi adatok szerint az illegális forrásból származó termékek globális kereskedelmének értéke elérte a 461 milliárd dollárt (338 milliárd euró), ami a teljes világkereskedelem 2,5%-át adja. Az Európai Unió területére 58 milliárd euró értékben hozták be hamisított termékeket (a teljes regionális import 5%-a). Az ilyen árucikkek

kereskedelmében nagy szerepet játszanak a feltörekvő gazdaságok, amelyek gyakran az előállításban és a szállításban is aktívan részt vesznek. A hamisított termékek a gazdasági tevékenységek széles skáláját fedik le – a luxuscikkekétől az ipari termékeken át (például gépek, alkatrészek vagy vegyi anyagok) a fogyasztói árukig –, és bizonyos esetekben akár a fogyasztók személyes biztonságát, testi épségét is veszélyeztethetik (például gyógyszerek, gyógyászati eszközök, élelmiszerek, játékok). Az illegális forrásból származó árucikkek kereskedelmében – részben az e-kereskedelem bővülése miatt – egyre nagyobb szerepet töltenek be a kis mennyiségű értékesítések, ami jelentősen megnehezíti a felderítést, továbbá csökkenti a felelősségre vonás mértékét. A leginkább hamisított márkák elsősorban az OECD- és EU-tagállamokban – többek között az Egyesült Államokban, Olaszországban, Franciaországban, Svájcban, Japánban, Németországban és Nagy-Britanniában –, iparjogvédelmi oltalommal védett brandek közül kerülnek ki. A teljes riport angol nyelven letölthető az EUIPO honlapjáról:

https://euiipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/observatory/documents/Mapping_the_Economic_Impact_study/Mapping_the_Economic_Impact_en.pdf

Nemzetközi kitekintő

BEDA

A BEDA (Európai Design Szövetségek Irodája – Bureau of European Design Associations) vezetőtestülete május 25-én tartotta elnökségi ülését, 26–27-én pedig közgyűlését a Ciprusi Belsőépítészeti Szövetsége tagszervezet meghívására Limassolban. Az elnökségi ülésen részt vett Várhelyi Judit, az elnökség leköszönő tagja, a workshopon és közgyűlésen az MFT képviselőjében részt vett még Kohut-Jankó Anna, részletes beszámolójukat mellékletünkben olvashatják.

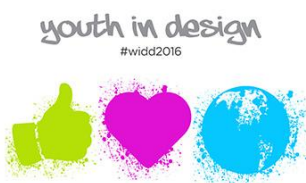
Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2016. III. szám

Design Világnap 2016 – Kétnapos programmal ünnepelte Budapest a Design Világnapot!

Az idei, június 29-i Design Világnap témájául a Youth in Design-t választotta az International Council of Societies of Industrial Design (Icsid), mely a világnap ünnepléséhez kapcsolja új nevének bevezetését. A World Design Organisation név felvétele egyben a szervezet megújulását is tükrözi, kifejezve a design vilájobbító törekvését, erejét.

A Magyar Formatervezési Tanács, a Design Hét Budapest, a HIPAvilon Magyar Szellemi Tulajdon Ügynökség Nonprofit Kft. és a MOME+ közös szervezésében valósult meg idén a Design Világnap programsorozata Budapesten, a *Fiatalság* témakörében a design jövőjének, a fenntarthatóság és a technológia perspektíváinak körüljárásával. A Design Világnap budapesti résztvevői június 28-án különleges látogatás keretében nyerhettek bepillantást a 3D nyomtatással foglalkozó piacvezető Varinex Informatikai Zrt., működésébe, megismerve a dinamikus fejlődő iparág hazai jelenét és a technológiában rejlő számos lehetőség festette izgalmas jövőképet.

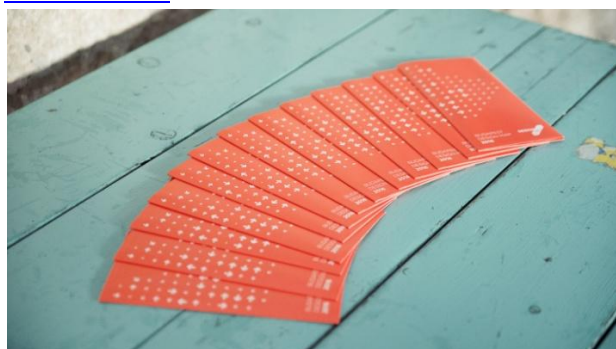

Június 29-én az Anker't-ben a MOME+ együttműködésében szervezett szemléletformáló kerekasztal-beszélgetésen a formatervezés területén

alkotó, a fenntarthatóság és a társadalmi felelősségvállalás elvárásait szem előtt tartó elkötelezett fiatal designerek beszélgettek a design új funkcióiról, szociális szempontokat előtérbe helyező irányzatairól és társadalomformáló stratégiáiról, egyúttal az új tervezői szerepkőről és az ebből adódó felelősség kérdéseiről.

Az idei Design Világnaphoz kötődik két különösen informatív kiadvány megjelenése is: a Magyar Formatervezési Tanács gondozásában megjelenő *Start Up Guide* legfrissebb verziója letölthető a <http://kreativipar.startupguide.hu/> weboldalról, a Design Hét Budapest szerkesztésében megjelenő *Budapest Design Map* frissített kiadása pedig elérhető a város turistainformációs irodáiban, designüzleteiben és egyes belvárosi szórakozóhelyeken, a mobilalkalmazás ingyenesen letölthető az [AppStore-ból](#) és a [Google Play webáruházból](#).

Fotók: Rácmolnár Milán

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2016. III. szám

Design Világnap a Tama Egyetemen

A Tama Művészeti Egyetem Formatervezési Tanszékének diákjai különleges designfeladattal köszöntötték a Design Világnapját. Megjavítottak és újrahasznosítottak olyan mindennapi életben használt tárgyakat, amelyeket kopás, törés, vagy egyszerűen csak elavultságuk miatt eldobásra szántak, megmentve ezzel őket a pusztulástól.

Fotók: Tama Egyetem

A közhiedelemmel ellentétben a mai japán társadalom legalább annyi hulladékot termel, mint bármely más fejlett ipari ország. A designgyakorlat egyik célja a hagyományos japán MOTTAINAI filozófia felelevenítése volt, amely egykoron a gondolkodás szerves része volt. Ez arra tanít, hogy a mindennapi életben használt anyagokat, használati tárgyakat becsüljük meg, kezeljük tisztelettel, és ne pazaroljuk.

A tipikus egyetemi feladatok egy jól meghatározott folyamat szerint zajlanak, ahol a cél új, eredeti

tárgyak létrehozása. Ahogy egy diák megjegyezte: a Világnapra kiadott feladat attól volt izgalmas, hogy – kibillentve az eddigi kerékvágásból – értékrendjük újragondolására készítette őket.

Shapes of Hungary – kortárs magyar designkiállítás Vilniusban

Május 3-án szerdán 18 órakor nyílt meg Magyarország Litván Design Héten való díszvendégsége keretében a *Shapes of Hungary* című, magyar design eredményeket bemutató kiállítás Vilniusban, melyet Telsai városban a FISE alkotóinak ékszerkiállítására kísért. Az eseménysor a FISE – Fiatal Iparművészek Stúdiója Egyesület szervezésében, a Magyar Formatervezési Tanács együttműködésében valósult meg, az MFT képviselőjében Kohut-Jankó Anna vett részt rajta, beszámolóját mellékeljük olvashatják.

Figyelmükbe ajánljuk

Design for Europe summit 2016 Tallin

A Design for Europe projekt idén október 6-án, Tallinnban, Észtországban rendezi meg éves csúcstalálkozóját. A projekt az EU társfinanszírozásában, az EU designvezérelt innováció akciótervének keretében valósul meg 2014 januárja és 2016 decembere között. A rendezvény betekintést nyújt a design európai gazdaságformáló kapacitásairól, a közszolgálat design általi, felhasználó-központú fejlesztéséről és a jövőbeli gazdasági növekedésének lehetőségeiről folyó diskurzusba.

A programra a regisztráció ingyenes, további információk és regisztráció:

<https://www.eventbrite.co.uk/e/save-the-date-design-for-europe-summit-tickets-25509406321>

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2016. III. szám

Melléklet

Shapes of Hungary – kortárs magyar designkiállítás,
Vilnius, 2016. május 3.

Kohut-Jankó Anna beszámolója

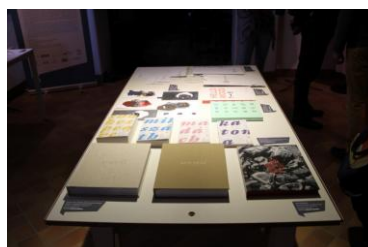
A Litván Design Hét meghívására először volt díszvendég országa a fesztiválnak, a kísérleti kezdeményezés a két megvalósult magyar kiállítással kiemelt jelentőségű és igen népszerű volt a design hét programjai között. A *Shapes of Hungary – kortárs magyar design* kiállítás megnyitójára május 3-án, kedden, 18 órakor került sor, helyszíne a Galera Galéria volt.

A galéria Vilnius Uzopis nevű, központi elhelyezkedésű művészeti negyedében található. A kiállítást dr. Hruby Bettina első beosztott, konzul asszony és Audrone Drungilaite, a Litván Design

Hét projektvezetője nyitotta meg, köszöntőt mondott továbbá Mascher Róbert, a FISE elnöke.

Fotók: Koós Daniella

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2016. III. szám

A kiállítás a Design Hét programsor kiemelt eseménye volt, közel kétszáz vendég vett részt a megnyitőeseményen. A kiállításon elérhetőek voltak az MFT kiadványai, így aktuális éves jelentései, a Magyar Formatervezési Díj, a Design Management Díj és a Moholy-Nagy László Formatervezési Ösztöndíj katalógusai is. Támogató partnerként a Laposa Borbirtok a megnyitóra fehérbor biztosításával, a Hello Wood pedig a jubileumi kötet ajándékpéldányaival járult hozzá a rendezvényhez.

A Litván Design Hét keretében egy a Design for Europe projekthez kapcsolódó workshopot is megrendeztek, így sok vendég, többek között Lettország nagykövete is részt vett a megnyitón, számos pozitív visszajelzést kaptunk a kiállításról.

A Litván Design Hét több városban rendez programokat, ezek sorában egy további magyar ékszerkiállítás is szerepelt, Telsiai kisvárosában, ahol kézműves hagyományokra építő egyetem is működik.

Good Design Award néven ötödik éve rendezik meg Litvánia nemzeti design díjpályázatát, melynek díjkiosztó ünnepségére és kiállítás megnyitójára május 2-án este került sor a vilniusi városházán.

Fotók: Kohut-Jankó Anna

Általánosan elmondható, hogy Vilniusban feltűnő volt a designhét láthatósága. Számos üzlet, illetve kávézó vett részt partnerként a fesztiválon. A

kávézók, designüzletek jellemzően kamarakiállítást rendeztek, egy-egy új alkotó műveit mutatták be, nagyrészt inkább a kézműves vonalhoz tartozó munkákat, az ország adottságaiból fakadóan sok fa és kerámia, lenvászon termékkel lehetett találkozni.

A fesztiválon való részvétel hasznos tapasztalatot jelentett a Budapest Design Hét számára, egyben új ablakokat nyitott, megerősítve, hogy érdemes a balti országok felé fordulva erősíteni a magyar design jelenlétét a régióban.

BEDA vezetőségi ülés és közgyűlés

2016. május 25–27. Limassol, Ciprus

Várhelyi Judit és Kohut-Jankó Anna beszámolója

A többnapos esemény első napján került sor a BEDA vezetőségi ülésére, 2016. május 25-én, Limassolban, helyszíne a városháza volt. Az ülésen részt vett Várhelyi Judit vezetőségi tag.

A vezetőség kétéves mandátuma a közgyűlésen lejár, így a közgyűlés előtt került sor a 2014–2016-os BEDA-elnökség záró vezetőségi ülésére. A vezetőségi ülést Robin Edman, a Swedish Industrial Design Foundation (SVID) igazgatója, a BEDA elnöke vezette. A vezetőség áttekintette a 2016-os és 2017-es költségvetést, valamint a közgyűlés napirendjét, és előzetesen meghallgatta Mario López, a BEDA új titkárának a közgyűlés számára készített beszámolóját. A spanyol származású Mario López június közepén állt munkába a brüsszeli irodában, feladata az elnyert uniós támogatáshoz tartozó feladatok levezénylése, valamint a projekthez rendelt költségvetés nyilvántartása. Idén év elején csatlakozott hozzá Nathalie Devresse, adminisztrátori munkakörben. A BEDA munkáját egy 2015 decemberében a Kreatív Európa (2014–2020) Kultúra alprogram keretében elnyert uniós pályázat segíti. Az európai együttműködési projektek (EAC/S18/2013) részeként elnyert hároméves támogatás célja az európai kulturális és kreatív ágazatok transznacionális és nemzetközi működési

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2016. III. szám

kapacitásának megerősítése. A vezetőség áttekintette az eddig beérkezett klaszterjavaslatokat, majd meghallgatta a munkacsoportok beszámolóját.

A 2017-es év izgalmas eseményének ígérkezik a brüsszeli ERRIN Design Days (szeptember 20–22.), ahol a BEDA 21-én esti fogadást tart a támogató BMW márkaszalonban, így több EU-biztos részvételében bíznak, másnap pedig az új elnökség első ülésére kerül majd sor.

Másnap rendezték a GA++-t – a közgyűlést kiegészítő, a tagszervezeteket aktivizáló workshopot –, melyen már a tagszervezetek képviselői is részt vettek. Az uniós pályázat munkaprogramjának része az éves közgyűlés szakmai tartalmának és hálózatépítő jellegének erősítése, a tagszervezetek szakmai tudásának, érdeklődésének feltérképezése és ezek alapján partnerkapcsolatban megvalósuló feladatok kezdeményezése, szakértői klaszterek létrehozása. Az idei GA+ témája a bevándorlás volt. Több tagszervezet már felvette a kapcsolatot a saját nemzeti kormányzati szervével vagy uniós szervezetekkel (pl. SVID, Design Council EU policy lab on migration). A design használata nem cél, hanem értékes eszköz a bevándorlás és az integráció folyamatának emberközpontú kezeléséhez. Korábbi kapcsolataira és rendezvényeire építve (pl. a tavaly decemberi BEDA Insight Forum) a BEDA is meghívást kapott, hogy európai szinten bemutassa a design lehetséges hozzájárulását a bevándorlás kérdéséhez. Ennek első lépése a workshop volt, amelyen a tagszervezetek tudását, ötleteit, eddigi hasonló programjait térképeztük fel. A BEDA iroda összegzi az eredményeket, ennek alapján az elnök és alelnök összeállítja a BEDA ajánlásait.

A workshopot Helena Karlberg, a SVID program-menedzsere egy utazás metaforájára építve vezette. Hogyan tervezünk meg egy utat? Mit viszünk magunkkal? Hogyan segítjük azokat, akik velünk teszik meg az utat, vagy követnek minket? Hogyan motiváljuk magunkat és társunkat? A workshop a következő kérdésekre keresett választ:

What is the migration situation in your country?
What are the challenges you have had and are facing now?

What is working and has been done well?
What has been done with or without design?
What could design methodology for migration/integration achieve?

Svédország célországának számít, ahová tavaly 163 ezer bevándorló érkezett, közülük 35 ezer gyermek. Becslések szerint kb. 60 ezer ember nem kapja meg a menekültstátust és a letelepedési jogot, így el kell hagyniuk az országot. A döntési folyamat igen hosszú, és a bevándorlók közben nem vállalhatnak munkát. Robin Edman egy ún. „value map” segítségével mutatta be, hogy az újonnan érkezettek és a svéd társadalom értékei között milyen széles szakadék van, ami megnehezíti a kommunikációt és az integrációt.

A workshop végén minden csapat infografika formájában foglalta össze, hogy hol látja a designintervenció lehetőségét. Csoportonként skálázták az általános európai helyzetet, az eredmény túlnyomórészt a pozitív oldalra tolódott.

A délután második részében klaszter-workshop keretében a cél új lehetséges klaszter témák meghatározása volt, a workshopot Ingrid van der Wacht, a Dutch Design Week nemzetközi projektmenedzsere, a Design for Europe nagykövete

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2016. III. szám

vezette. Csoportokban kölcsönös interjúzással, személyesen, majd csoportonként meghatározva a top öt témát jutottunk számos témafelvetéshez, majd mindenki hármát választhatott, így szűkítve a témákat, melyeket ezután ismét csoportokban alapszinten kidolgoztunk. Az MFT részéről a Cities and Places és a Design as Leadership témákban vettünk részt.

Fotók: Kohut-Jankó Anna

A május 27-én tartott közgyűlés során Robin Edman stratégiai kérdéseket összegzett, az elnökség ennek alapján előkészíti a BEDA Manifesto dokumentumot, amely június–július folyamán válik elérhetővé a tagok számára. A migráció kapcsán a bizottságnak előkészítendő ajánlások közé Mario útján várják a tagországok jó gyakorlatot tükröző projektjeinek megküldését. A vezetőségi munkacsoportok a 2016-2018-as ciklusban a Design Europe 2021 pályázathoz igazított struktúrában működnek majd. Mario López heti online értekezletet tart az elnökkel és alelnökkel, rendszeres kapcsolatban áll a vezetőségi tagokkal, illetve a tagok is őt kereshetik felmerülő kérdéseikkel. A pályázattal kapcsolatos feladatok állásáról az évi 4-5 vezetőségi ülésen számol be az elnökségnek, a tagok számára az elektronikusan megküldött 'DE2021 Newsflash' útján és a közgyűlések alkalmával ad hírt. Deborah Dawton titkár tagsági adminisztratív kérdésekről beszélt, például arról, hogyan folyik a BEDA alapszabályának szövegezése. Folyamatban van a

tagsági típusok, díjak felülvizsgálata, tagságmegújítási rendszer bevezetése a szakmai szervezetek anyagi terheinek csökkentése érdekében. Idén három új szervezet jelezte előzetesen csatlakozási szándékát, így a Valletta Design Cluster (Málta), a Design and Crafts Council (Írország) és a Lithuanian Design Forum (Litvánia). A közgyűlés mindhárom szervezet felvételét egyhangúlag megszavazta.

Valletta Design Cluster, Málta: Málta fővárosa, Valletta 2018-ban az Európa Kulturális Fővárosa cím birtokosa lesz, a Design Cluster működésének középpontjában – hosszú távú stratégia kialakításával kapcsolódva az előkészületekhez –, az urbanisztikai rehabilitáció, az infrastrukturális fejlesztések állnak. Cél egy kreatívipari klaszter kialakítása Máltán, a nemzetközi jelenlét megerősítése. A Kulturális Minisztérium adatai szerint a design szektor 600 vállalkozás keretében összesen 1200 főnek ad munkát Máltán és Gozón. Design and Crafts Council, Írország: A DCCol a design és kézműipar vezető szervezete Írországban, célja a versenyképesség fokozása, az egyedi írási identitás kommunikálása. Programok sorát szervezik alkotók, oktatók, forgalmazók, galeristák stb. számára az írási design és kézművesség egységesen magas színvonalra emelése érdekében. Lithuanian Design Forum, Litvánia: a Litván Design Hét szervezője, meghívásukra Magyarország idén a fesztivál díszvendége lehetett. Ennek keretében rendezik a Litván Design Díjpályázatot.

Mario López projektmenedzser összegezte a Design Europe 2021 projekt aktuális állását, mely – mivel csak a második körben fogadták el – nem 2015 elején, hanem májusban indulhatott el. A projekt második évében, 2015–2016 folyamán az akcióterületekhez kapcsolódóan a következő célok megvalósítására törekednek:

GA+: a szervezet koherens kommunikációjának, cselekvésének, befolyásgyakorlásának fokozása, BEDA adatbázis kialakítása.

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2016. III. szám

BEDA Connects: 40 mértékadó találkozó BEDA-tagok és potenciális partnerek között, új együttműködések, projektek megalapozása érdekében.

BEDA Clusters: 10 klaszter működtetése, az első *Design Issues* publikáció kiadása.

BEDA Integrates: folyamatos, illetve magasabb szintű párbeszéd kialakítása az EU-intézményekkel, magas szintű, interdiszciplináris, kiterjedt meghívott kört célzó Insight Forum program szervezése.

További teendők a harmadik, 2016–2017-es év programjavaslatának benyújtása, szeptemberben az ERRINel közösen szervezett Design Dialogue esemény megvalósítása a Design Days 2016 (alcím: Innovation starts with Design: the future is now) programsor keretében, novemberben Insight Forum megrendezése. A BEDA Integrates akcióterület keretében elsődleges partnerszervezetek lehetnek az ERRIN (European Regions Research and Innovation Network), a Design for Europe projekt (Design Council vezetésével), a Cumulus (International Association of Universities and Colleges of Art, Design and Media) és a Creative Europe Networks.

A lejáró mandátumú elnökség munkáját Deborah Dawton köszönte meg, kiemelve Michal Stefanowskit, aki két cikluson keresztül volt a szakmai munkacsoport oszlopos tagja.

A BEDA 2016–2018-as új elnöksége:
 Bart Ahsmann (CKCLICK NL, Hollandia)
 Bendzsel Miklós (MFT, Magyarország)
 Deborah Dawton (DBA Nagy-Britannia)
 Kitty De Jong (BNO, Hollandia)
 Severin Filek (Design Austria, Ausztria)
 Lucas Ruiz (Surgenia, Spanyolország)
 Jan Stavik (Norwegian Design Council, Norvégia)
 Isabel Vérilhac (Cité du Design, Franciaország)
 Anna Whicher (Design Wales, Nagy-Britannia)

Az egyes munkacsoportok röviden beszámoltak tevékenységükről, ennek keretében a szakmai munkacsoport képviselőjében Kitty de Jong kiemelte a BEDA-honlapon a tagok számára elérhető, mintaanyagokat tartalmazó toolboxot, illetve a BEDA állásfoglalások folyamatos kidolgozását (position papers), eddig a közbeszerzés (public procurement), design szakma (design profession), IPR (folyamatban), skills (CUMULUS-al együttműködve, képzőhelyekkel folytatott párbeszéd a designerekkel szemben támasztott elvárásokról), körkörös gazdaság (circular economy) területén. A munkacsoport megbízásából Steinar Valade-Amland végzett kutatást a díjazási gyakorlatról a design területén. A kutatási tapasztalatok szerint a design az egyik leggyengébb önérvényesítő erővel bíró szakmai közösség, a designstúdiók csak Skandináviában, Olaszországban képeznek kritikus tömeget. A kutatás kitér többek között az árazási típusok közti megosztás felderítésére. Más gazdasági vállalkozásokhoz viszonyítva elmarad a designerek ellentételezése. Összegezve szükséges irányelveket, kézikönyvet (Code of Conducts) megfogalmazni: milyen segítséget nyújthatnak a szakmai szervezetek a tervezőknek, egyben fogalmi meghatározásokra is szükség van: design service, added value – egyértelműsítendő a designer szolgáltatásainak jellegét, összetettségét a megrendelők számára.

A BEDA soron következő közgyűlésére 2017 júniusában kerül sor, helyszínéről az elnökség szeptemberi ülésén dönt.